

Budapeşte, 16 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Macar - Sovyet hududuna 4 kilometre mesafede Toronya nahiyesi civarında bulunan 16 askerden mürekkep hudut muhafız bölüğü, perşembe sabahı, meçhul şahıslar tarafından taarruza uğramıştır. Galip bir ihtimale göre, mütearrızlar çok zaman evvel Rusyaya kaçmış olup şimdi Rus arazisinden Macaristana girmek isteyen bir takım şahıslardır.

VAKIT

Pazar 17 Birincikanun 1939

YIL: 23 * SAYI: 7879

İDARE EVİ Ankara Cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

UYDURMA BİR HABER:

Ankara paktında gizli bir madde varmış!

Türkiyede, sovyetlere karşı İngiliz - Fransız - Türk askerinden mürekkep büyük bir ordu kurulacaktı!

Moskova, 16 (A.A.) — D.N.B. Ajansı bildiriyor: Essen'de çıkan National Zeitung gazetesinin Moskovadan öğrendiğine göre, Moskovada neşredilen ve Sovyet Rusya radyosu ile de verilen

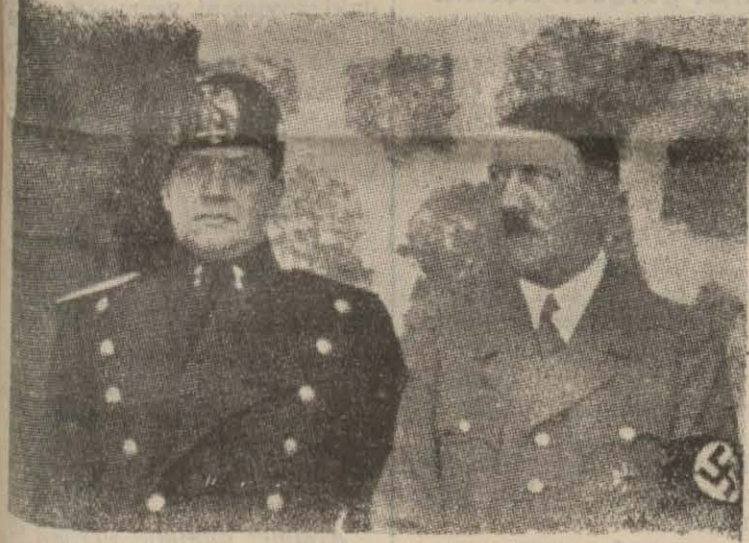
bir haberde, Türk — İngiliz — Fransız Paktının, Türkiyede Fransız kumandası altında, Sovyetler ittifadına karşı bir ordu teşkiline dair gizli bir maddeyi ihtiva ettiği bildirilmektedir. Bu ordu

400 bin Fransız, 80 bin İngiliz ve 500 bin Türk askerinden mürekkep olacaktır.

Anadolu Ajansının notu:

Bu haber tamamen tasni edilmiştir.

İtalya, Balkanlarda nizâm ve sulhu muhafaza azmindedir

Kont Ciano, son Berlin seyahatlerinden birinde Hitlerle yan yana

İtalyan Hariciye
Nazırına göre

Avrupa sulhu

Almanya ile İtalyanın ihtiyaçları adilâne bir surette iyice anlaşıp tatmin edilmedikçe müstekar ve hakiki bir mahiyet iktisap edemez

Fin Hariciye Nazırının Molotofa hitabı:

Finlândiya Harbi muslihane bitirmek üzere Müzakere istiyor!

Tanner ilâve ediyor: "Eğer maksadınız Finlândiyayı zaptetmek ise, emin olunuz ki Finlândiya hayatta bir tek Fin kalıncıya kadar müdafaa edecektir."

Sovyetler Kareli berzahında büyük bir taarruza geçtiler; Fin sahil bataryaları bir Sovyet muhribini hasara uğrattı (Yazısı 5 incide)

Türk - İtalya dostluk misakı

İhtikârla mücadelede muvafakiyet

Yazar: ASIM US

İhtikârla mücadele işi gün geçtikçe ehemmiyeti artan bir mesele haline ahyor. Zira şimdiden piyasadaki stokları tükenmesine sebep ve ihtimal bulunmayan bir emalların bazı dükkânlar, mağazaların tamamıyla boşalmış olduğu göçüyor. Herhangi bir müşterinin müracaatı karşı:

Yok! Cevabı veriliyor. Hakikatta müşterinin aradığı şey var. Yalnız dükkân veya mağaza sahibi o malın harp sonuna kadar veyahut uzunca bir zaman için Avrupalının falan memleketinden getirilemeyeceğini, onun için birkaç ay içinde fiyatının kat kat yükseleceğini düşünmüş, yüksek kârlarla satabilmek için böylelikle saklamıştır.

Piyasada mevcut ihtikâr alâmetlerinden biri budur. Bu itibarla hükümetçe ihtikâra karşı

(Devamı 5 incide)

Bulgarlar Rusların Cemiyet-ten ihraç kararını tenkit ediyorlar

Sofya, 16 (A.A.) — Hükümetin gazetesi olan Dnes, Milletler Cemiyetinin, Rus - Finlândiya meselsindeki kararının tamamile nazari olduğunu müşahede ettikten sonra diyor ki:

"Milletler Cemiyetinin Rusya'ya karşı verilen hükümle bu kadar meşgul olmasına hayret edilmek lâzımdır. Milletler Cemiyetinin bariz vasfı aza arasındaki noktai nazar ihtilâflardır."

Slovo gazetesi de şöyle yazıyor: "Konseyde yedi büyük devletten bugün ancak iki devlet vardır. Binaenaleyh karar vermeye salâhiyeti yoktur."

iki devlet arasındaki münasebetlere, 1932 de tecdit ve teyit edilmiş olan anlaşma hâkimdir

Roma, 16 (A.A.) — Façyolar ve korporasyonlar meclisinde Duçenin, hükümet erkânının ve tribünleri dolduran muazzam bir halk kütesinin muvacehesinde hariciye nazırı kont Ciano, tam saat dokuzda beklenen nutkunu irat etmeğe başlamıştır.

Nazır, ills olarak, Duçenin Avrupaya ve bütün dünyaya müteaddit defalar yapmış olduğu ihtar ve tavsiyeleri etrafıyla izah

(Devamı 5 incide)

Yugoslavlara dün Galatasaray'a yenildi

Dün Galatasarayın Yugoslav takımını mağlûp ettiği maçın bir enstantane (Yazısı 6 merda)

Günlerin Peşinden:

Sür'at ile kuvvet'in mücadelesi

Deniz silâhlarında zafer daima süratle kuvvetin faik olduğu tarafta tecelli eder. İki harp filosu karşılaştığı zaman hangi taraf daha kuvvetli ise o tarafın galip geleceğine derhal hükmedilir.

Bu defa Amerika sularında İngiliz harp gemileri ile karşılaşan Alman cep kruvazörü Graf von Spee yalnızdır; fakat topları ve zırhlarının kesafeti İngiliz kruvazörlerinininkine nisbetle kuvvetlidir; yani Alman cep kruvazörü, nün topları 11 pusluk olduğu halde İngiliz harp gemilerinin topları 6 pusluktur; zırhlı kesafeti de yine iki misli derecesindedir. Buna mukabil İngiliz kruvazörlerinin adedi bire karşı üçtür — şimdi beş oldu — Sür'atlerine gelince, Alman cep kruvazörü 26 mil, İngiliz harp gemileri ise 32 mil üzerine gidiyor.

İlk mücadelede sürat ve adedin top kuvvetine galebe ettiğini gördük. Alman cep kruvazörü Mon-tevideo'ya iltica etti. Beynelmile harp usulüne göre Alman cep kruvazörünün bu bitarar Amerika limanında 24 saatte faz kalmaması doğru olmadığından silâhlarından tecrit edileceği zan-

(Devamı 5 incide)

Firtına ile bo- Milli Şef ğuşan kaptan Sivasta

(Yazısı 2 incide)

(Yazısı 3 incide)

İşaretler

Teşriî hayatımızın tarihine karışan bir hâdise

Büyük Millet Meclisinin çarşamba günkü toplantısında şatafatsız, gürültüsüz, hattâ mütevazı bir çehre ile teşriî hayatımızın tarihine karışan bir hâdise cereyan etti.

Şekline bakılacak olursa hâdise sadece bir suale iki vekilin cevap vermesinden ibarettir. İstanbul Mebusu Rana Tarhan'ın sual takririne Dahiliye Vekili Fakî Öztürk ve Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu cevap verdiler.

Halbuki iş ruhi ve teşriî faaliyetin haliki gayesi bakımından tetkik edildiği zaman elde edilen netice gerçektir bir kazançtır.

Bence sorularla alınan cevaplar ve meselenin objektif bir şekilde tetkiki mürakabesinin mana ve gayesinin iyi bir şekilde anlaşılması delâlet etmektedir. Bu nokta üzerinde durmak lazımdır. Çünkü parlamentolarda çok defa sualler, hattâ istizahlar objektif bir maksada göre değil, politik arzulara ve parlamentoda esen hissiyat havasına göre takrir yağmuru halini alır.

Parlamentolardan şikâyet eden Avrupalı devlet adamları hep bu noktalara dayanarak mevkii iktidarlar sual soran ve istizah takriri veren mebuslar arasında büyük mesafeler bulurlar. Onlara göre mebuslar sadece kendi intihap dairelerini ve kendilerine rey veren vatandaşları düşünürler. Mevkii iktidar bütün vatani düşünme ve bütün mebusları tatmin etmeğe çalışır. Bunun için mevkii iktidarın her zaman hoş görünmesi mümkün değildir. Hoş görünmeyen bir heyet karşısında ise daima hissiyat ayakta.

Diğer taraftan parlamentolarda bir partiye mensup olanlar ona mensup olmıyanları, mensup olmıyanları tabii bir düşünme telâki ederler ve her firattan istifade ederek mevkii iktidarı yerinden sökmeye çalışırlar. Bunun için buhranlar, buhranları takip eder. Fakat bu buhranlar meseleleri objektif bir şekilde hal etmez. Çünkü işler halki sebepleriyle değil, politik maksatlara göre tetkik edilir.

Büyük Millet Meclisi kurulduğu gündenberi kendini bu havanın dışına tutmaya çalışmaktadır. Milli birliğin mümessili olduğuna bir an için ihmal etmemiştir.

Bunun için bizim meclisimizde demokrasilerin şikâyet mevzuu olan hissiyattan ve politik maksatlardan kuvvet alan oyunları göze çarpmaz.

Pazarlıksız satış hakkında verilen sual takririne vekillerin verdikleri cevap tetkik edilecek olursa elde edilen netice halkın ten mürakabeden beklenen gayeye hizmet edecek mahiyettedir. Vekiller hâdiseyi objektif bir şekilde hal etmişlerdir. Hâdiselerin olduğu gibi ortaya konması ve bu meselelerin subjektif değil, objektif bir şekilde mütalea mevzuu olması parlamento psikolojisi ve milli mürakabe bakımından basit bir hâdise değildir.

Sofizme kaçmadan, yani mebusların bunu mevkii iktidara karşı şahsî veya zümrevî bir dini muhafaza için bir kalkan telâki etmeden devlet işlerini konuşması bizim idealimizdir. Çarşamba günkü içtimada biz, bu psikolojinin güzel bir misaline rastgeldik.

SADRI ERTEM

Basın Birliği

Bu akşam azasına çay ziyafeti veriyor

Basın Kurumunun "Birliğe", iltihakını kutulamak ve mintakanın yeni birlik âzalarını birbirine tanıtmak üzere bugün mintaka tarafından Parkotelinde saat 17 de bir çay ziyafeti verilecektir. Çaya Vali ve Belediye Reisile Parti Reisi ve Üniversite Rektörü de davetlidir.

Birlik merkez heyeti reisi Ankara mebusu Falih Rifki Atay bu çayda bulunmak üzere bugün şehrimize gelecektir.

ŞEHİR İÇİNDE

Fırtına ile boğuşan kaptan

Türkân süvarisi Karadenizde başından geçen macerayı anlatıyor

Karadeniz ve Ege denizindeki fırtına hafiflemiştir. Buna rağmen Denizyollarının Seyyar vapuru Tekirdağ ve Mürefleden yola ve yük alamadan limanımıza gelmiştir.

Diğer taraftan evvelki akşam Karadenizden limanımıza gelen Türkân vapuru da Bulgar sahilleri açıklarında büyük bir fırtınaya tutulmuş, batmak tehlikesi atlatmıştır.

Birkaç yüz tonluk ufak bir vapur olan Türkân süvarisi eski denizcilerden Nazmi kaptan atlatmış tehlikeleri bir muharririmize anlatmıştır. Nazmi kaptan geçenlerde, battığı vapur tarafından bildirilen Romanya vapurunu uğradığı kazaya da şahit olmuştur.

Gördüklerini şöyle anlatmaktadır:

"Kibrit fabrikası için Tuna'dan ihlâmur kütüğü yüklemiş İstanbula geliyorduk. Bulgar sahilleri açıklarında şiddetli bir yıldız poyrazla karşılaştık. Gemimiz ufak olduğundan dalgalara güçlükle mukavemet edebiliyorduk. Sular gövtereyi yalıyordu. Tam 10 saat dalgalarla pençeleştik. Bir ara artık ümidi kesmiş, her an batmamızı beklemeye başlamıştık. İhlâmur kütüklerini birbirine bağlayarak iki tane sal yaptık. Bunlarla hiç olmazsa canımızı kurtaracaktık. Bu ara uzaktan bir fener görüldü. Dikkatle bakınca bunun Bulgaristan'ın Vasilica limanı feneri olduğunu anladık. Aramızda 20 - 25 mil mesafe vardı. Vakit geçeyarısıydı. Bu sırada önümüzde bir geminin boğaza doğru yol aldığını farkettik. Işıklarından aramızda millerce mesafe olduğu anlaşılıyordu. Biz sahile doğru giderken bu meçhul geminin bir denbire ortadan kaybolduğunu gördük. Sonradan öğrendiğimize göre, bu gemi batan Roman vapuruymuş. Anbarlarına hafif ve gövteresine ağır yükler aldığımızdan dalgalara dayanamıyarak muvazenesini kaybetmiş, ani olarak batmış. Kazazed geminin açısıyla, iki makinist ve bir gemici tahtalara

da millerce mesafe olduğu anlaşılıyordu. Biz sahile doğru giderken bu meçhul geminin bir denbire ortadan kaybolduğunu gördük. Sonradan öğrendiğimize göre, bu gemi batan Roman vapuruymuş. Anbarlarına hafif ve gövteresine ağır yükler aldığımızdan dalgalara dayanamıyarak muvazenesini kaybetmiş, ani olarak batmış. Kazazed geminin açısıyla, iki makinist ve bir gemici tahtalara

sarılarak Bulgar sahillerine çıkmağa muvaffak oldular. Gemideki 24 kişiden kurtulanlar, ancak bu dört kişi olmuştur.

Limanda bu dört gemici ile Bulgarlar bize büyük kolaylıklar gösterdiler. Elimizde para-mız olmadık halde yiyecek ve içecek verdiler. Dört kazazedeyi tedavi ettikten sonra Bükreşe gönderdiler. Biz limanda dört gün kaldıktan sonra hareket ettik."

Vapursuzluk yüzünden ihraç ve ithal işleri durdu

Ecnebi vapurları limanlarımıza pek nadir uğradıkları için ihracat ve ithalâtımız azalmaktadır. Baltık ve Şimal denizlerinin mayınlarla dolu oluşu, deniz harbinin şiddetlenmesi Şimali Avrupa devletleriyle olan münasebetimizi tamamen sekteye uğratmıştır. Alman tahtelbahirleri tarafından bitaraf gemilerin da tereddütsüz torpillenmesi yüzünden bilhassa İsveç, Norveç ve Danimarka ticaret gemileri Akdenize gelmez olmuşlardır. Piyasada bu yüzden bazı maddeler üzerinde yeni bir buhran başlamasından endişe edilmektedir. Bugün yalnız Romanya bandıralı Reel Karol vapuruna pek az ihlalât eşyası gelmiştir.

İhraç edilmek üzere hazırlanan ihracat eşyalarımızda vapursuzluk, tan sevkedilememektedir. Bugün ancak Fransa'ya pek az miktarda ihraç edilmektedir.

Piyasa nasıl kontrol edilecek?

Men'i İhtikâr Kanunu bu hafta içinde Meclisten çıkacak ve derhal tabikına girilecektir. Haber aldığımız göre şehrimizde kurulacak yeni komisyon için hazırlıklar yapılmaktadır. Bugünkü komisyon geniş teşkilâtı olacak, piyasayı her zaman kontrol edecek memurları ve müfettişleri bulunacaktır. Bu memurlar Anadolu tüccarlar kütüğünde mağazaları kontrol edeceklerdir.

KISA HABERLER

Şehirde:

Geçenlerde Ankara'ya giden üniversite rektörü Cemil Bilsel dün sabahki ekspresle şehrimize dönmüştür.

Rektör, üniversiteye ait muhtelif işler hakkında vekâletle temasta bulunduğunu ve izahat verdiği bir muharririmize söylemiştir.

Şişli'de tramvay istasyonunda bulunan süvari polislerin ahır kaldırılarak yerine bahçeli bir ilköğretim binası yapılacaktır.

Münakalat vekâleti, Akdeniz seferleri Hayfa'ya kadar uzatıldığı takdirde mevcut vapurlarımızın kâfi gelip gelmeyeceğini sormuştur. Denizyolları idaresi tetkikat yapmaktadır.

Yeni yolcu salonunun açılması ancak marta doğru kabul olacağı anlaşılmaktadır.

Umumi nüfus sayımına esas teşkil etmek üzere bazı kazalarda ve bu arada Bakırköy kazasında bir deneme sayımı yapılacaktır. Bunun için Bakırköy'de numarataj faaliyeti başlamıştır. Deneme sayımı ikincikanunun on beşinden sonra yapılacaktır. Umumi sayım için sokaklara konacak isim ve numara tabelaları da hazırlanmaktadır.

Milletler Cemiyeti hizissihha komitesinde memleketimizi temsil etmekte olan Ağrı mebusu Hüsamettin Kural, dün sabah şehrimize gelmiştir. Hüsamettin Kural, Avrupa'da yaptığı tetkiklerde, bizim fabrikalarımızda imal olunan zehirli gaz maskelerinin Avrupada kilerine nisbette daha kullanışlı ve iyi olduğunu görmüştür.

Memlekette:

Tunceli vilâyeti vali muavinliğine tayin edilen Giresun valisi Feyyaz şerefine Giresunda bir ve da ziyafeti verilmiştir.

Halk Partisi, Halkevi olımyan

yerlerde halk okuma odaları açmaya karar vermiştir.

Giresun hususî muhasebe müdürü Nafi Duransoy, vilâyetçe takdir edilmiştir.

Profesör Hasan Reşit Tankut Mersin Halkevinde "Köyler davası" mevzuu etrafında bir konferans vermiştir.

Tasarraf Haftası münasebetile Mersin Halkevinde bir yerli mallar sergisi açılmıştır.

Tarsusta Bağlarbaşı köyünde bir düğün evinin döşemeleri çökmüş 50 kişi yaralanmıştır.

Trabzonda yapılmakta olan içme suyu tesiatı ilerlemiş, ve Boztepedeki 170 metre mikâbi depolarının inşaatı bitmiştir.

Fındık tarım kooperatifi umum müdürü Şükrü Ulay Trabzonda gitmiş ve teşkilâtı dolayarak bazı direktifler verdikten sonra tekrar Giresuna dönmüştür.

Hatay valisi Sökmen Süer, Antakya'da dolayarak tetkiklerde bulunmuştur.

Antakya'da 300 fakir talebeye göğüslik ve bluz dağıtılmıştır.

Adana posta ve telgraf idaresinde adli tebligatın posta ile yapılması için hazırlıklara başlanmıştır ve bir kurs açılmıştır.

İzmirde çuval buhranı vardır. Bu sebeple ihracat maddelerinin tesliminde zorluk çekilmektedir.

Diyanbakır treni geçen çarşamba günü bakır madeni civarında şiddetli yağın yağmurlardan devrilmiştir.

İzmit Halkevi binasının inşaatı ihale olunmuştur.

Mardinde öğretmen Fahri Erkin oğlu Necmi yattığı odada ölü olarak bulunmuştur. Necminin iyi yanmamış kömürden zehirlendiği anlaşılmaktadır.

Bursada çeltik ziraati mensuplarının yaptığı bir toplantıda vali mevcut shtmanın çeltik ekiminden hâsi olduğunu söylemiştir. Vali hemen Ankara'ya giderek alınacak tedbirleri konuşacaktır.

Sihâvetler:

Mahallelerde yangın muslukları

Gedikpaşa'da Saraç İshak mahallesinde Esirci Kemalettin sokağında oturan bir okuyucumuzdan aldığımız mektupta deniyor ki:

"Geçen cuma günü Gedikpaşada Saraç İshak mahallesinin Esirci Kemalettin Cami sokağında bir evden yangın çıktı. İhbardan kısa bir müddet sonra itfaiye yangın yerine hemen yetişmişti. Bu sürat şüphesiz ki gayanî takdirdir. Yalnız itfaiye gelir gelmez maalesef su bulamadı; ve çarınar Kumkapı denizinden motorlerle vasıtasıyla su almak mecburiyetinde kaldı. Yangın da bir kısım eşyanın ve tahta döşemelerin yanmasından sonra söndürüldü. Fakat ya vaka mahalli denize çok uzak olsaydı?.. Bütün bir mahalle ve kısa bir zamanda tabiatıyla çayır çayır yanacaktı. Şu halde mahallelerde yangın muslukları ve yangın telefonları bulunmasının ne kadar hayati bir mesele olduğu bir kere daha ortaya çıkmış bulunuyor.

Acaba bu noksanlarımızın tamamlanması o kadar fazla bir masraf mı lüzum gösterir?... Hattâ gösterse bile bir mahalleyi kül halinde görmektense belediyesinin bu masrafı göze almakta hazır olduğunu işitmek isteriz."

Kaleci Necdetin muhakemesi

Karar gelecek defaki celsede verilecek

Demirspor - Galatasaray müsabekasında hakem Tarrık Özerengini döven Demirspor kalecisi Necdetin muhakemesine dün sabah Üsküdar asliye ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Mahkeme, evvelâ hakem Tarrıkın şahitlerinden Kemal Halimi, sonra da Necdetin gösterdiği şahitlerden futbolcu Şeref, Fazıl ve Necdeti dinlemiştir.

Her iki taraf şahitleri de vakayı gördükleri ve telâki ettikleri şekilde anlatmışlardır.

Mahkeme, karar vermek üzere duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

Tiftik ihracatçıları birliği

İdare heyeti seçildi; birlik faaliyete geçti

Yeni teşekkül eden (Türkiye tiftik ve yapıcı ihracatçıları birliği) idare heyetini seçmiştir. Heyeti teşkil eden Ömer Maliki, Ziya Kınacı, Nuri Közkoğlu, Haçık Alyanakyan, Serkis Tulumyan, Mehmet Ali Yasin, dün sabah ilk toplantılarını yapıp, reisliğe Kerim Aktar, ikinci reisliğe de Nafiz Özal'ı intihap etmişlerdir.

Murakipliklere Zekâi Akşehiri ve Zeki seçilmiştir.

Bundan sonra Başvekâlete ve Ticaret Vekâletine telgraflar çekilerek birliğin fiilen faaliyete geçtiği bildirilmiştir.

Ticaret Vekili

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu ile vekâlet ihracatı teşkilâtı landırma müdürü Servetin bugün şehrimize gelmeleri beklenmektedir. Vekil şehrimizde birkaç gün kalacak, ihtikâr ve ihracat işleriyle esash surette meşgul olarak alâkadarlarla temas edecektir. Vekilin bu seyahatini iktisadî mahafilde büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Maarif müdürü Ankaradan döndü

İstanbulun muhtelif tahsil şubeleri etrafında maarif vekilliği ile temas etmek üzere Ankara'ya giden maarif müdürü Tervik Kut dün sabah şehrimize gelmiştir.

Bay Tervik Kut maarif vekilliğine orta okullardaki yeni ders sisteminin İstanbuldaki tatbiki şekli etrafında izahat vermiştir.

Yerli Malı Haftası münasebetile

İktisat Okulunda

İktisat günü

Ekonomi ve tutum haftası münasebetile dün yüksek iktisat ve ticaret okulunda bir iktisat günü tertip edilmiştir.

Toplantıya okulun profesörleri, Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti üyeleri ve talebe istihak etmişlerdir. İlk olarak okulun direktörü Doktor Bay Nihat Sayar söz almış ve milli iktisadiyatımızın en mühim amili olarak kabul edilen tasarruf hareketleriyle, milli istihval ve yerli mallarımızın tenevvül ehemmiyetini tebarüz ettirdikten sonra, her sene Yüksek İktisat ve Ticaret okulunun (İktisat günü) diye kabul edilen on altı birincikanun toplantısına istihak eden davetilere teşekkür etmiştir.

B. Nihat Sayardan sonra kürsüye profesör Suphi Nuri gelmiş ve yerli malı almak suretilerle tasarruf meselesinin kooperatifçilikle telifi mevzuu üzerinde mühim bir konferans vermiştir. Profesör:

"Yerli malı al diyorsunuz, yani masraf et! Bir de masraf etme, diyorsunuz. Bu iki fikir birbirine zıt olarak görünmektedir.

Bu fikirlerin biri tez, diğeri antitezdir. Bence tezi ve antitezi teklif etmek mümkündür.

Bu da ancak kooperatifçilik mümkündür. Memleketimizin kooperatif teşkilâtını artırarak, bu iki birbirine zıt fikir bir sentez halinde birleştirilebilecektir. Kooperatiflere tahsis olunan paraları hem para sarfedilmiş, hem de tasarruf fikrine riayet edilmiş olur."

Bundan sonra profesör Doktor Esat Demirel kürsüye gelerek (Tasarruf ve refah) adındaki söylevini vermiştir.

Doktor Esat Demirel söylevinde bir tasarrufun gerek ekonomik olarak gerek mektep ekonomisinde oynadığı rolü tebarüz ettirmiş ve sözlerini şöyle tamamlamıştır:

"Müstakil bir devlet olarak yaşamak istiyorsak muhtemel olan düşmanlarımızla mücadele edecek kadar bir kudretimizi temin eden refaha nail olmak mecburiyetindeyiz. Bunun çaresi, ne bir altın madeni ne de kudret helvasıdır. Bunun çaresi, iş imkânlarını arttırmak için verimlilik şartlarını temin etmek lazımdır.

Arşimet dünyayı yerden oynatmak için manivelasına ihtiyaç olan mesnedi bulamamıştır. Bu mesned bugün bulunmamıştır. Bunun adı iş birliğidir."

Profesörlerin sözlerini talebeden Nazminin (Millî İktisadiyatımızın tarihçesi), Jale Çiğdem'in (Yerli mallarımız) sözleri takip etmiş, son olarak da profesör Refik Şükrü (Tasarrufun mahiyeti ve muhtelif memleketlerdeki telâki tarzı) mevzuu etrafındaki söylevi ile toplantıya son verilmiştir.

Toplantıda davetilere yerli meyva ikram edilmiştir.

Yirmi yıl evvelki Vakıf

Ekmek buhranı

İki üç gündenberi ekmek buhranın tezayüdü yüzünden ekmek buhranı baş göstermiştir. Halk fırınlarına hücum etmektedir. Birçok fırınların camları kırılmış ve bundan dolayı fırınlar ekmekçiler dükkânlarını kapayarak küçük deliklerden alışveriş etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

TAKVİM

	Pazar	Pazartesi
	17 I. Kân.	18 I. Kân.
	6 Zilkade	7 Zilkade
	Kasım 40	Kasım 41

Vakıtlar Vasatî Ezanî Vasatî Ezanî

Güneşin doğuşu	7 18	2 36	7 09	2 37
Öğle	12 10	7 29	12 11	7 29
İkindi	14 30	9 48	14 30	9 48
Akşam	16 42	12 00	16 42	12 00
Yatsı	18 21	1 39	18 21	1 39
İmsak	5 3	12 32	5 34	12 32

SON HABERLER

Çemberlayn cepheyi gezdi!

Fransaya gelirken, İngiliz Başvekilinin tayyaresi, harp tayyarelerinin muhafazasında bulunuyordu

Londra, 16 (A.A.) — B. Çemberlayn, Fransadaki İngiliz ordusunu ziyaret etmek üzere dün öğleden sonra hava yoluyla cephenin İngiliz mmtakasına gelmiş, hatların gerisinde bulunan ve İngiliz hava ordusu mahafisinde Clapham Junction adıyla maruf olan tayyare istasyonuna inmiştir. İngiliz ve Fransız tayyarecilerinden mürekkep bir müfreze Başvekilî selâmıdır. B. Çemberlayn, 10 yolu taşımak üzere yapılmış ve üzerinde top bulunmayan, rahat bir tayyare ile seyahat etmiştir. Başvekilin tayyaresi, İngiltereden hareketinden itibaren, İngiliz hava ordusu harp tayyarelerinin muhafazasında seyahat etmiştir. Hava soğuk ve hafif sisli idi.

Lord Gort, Başvekilî kendi namına karşılamak üzere yaverini göndermiştir. B. Çemberlayn B. Daladye namına da idarî şube profesî selâmlamış ve İngiliz kruvazörlerinin, Graf von Spee'ye karşı kazandıkları parlak deniz muvafakryetinden dolayı kendisini tebrik etmiştir. B. Çemberlayn parlamentonun içtima halinde olmasından bilistifade Fransaya geldiğini söylemiş ve yolculuğun pek mükemmel geçtiğini ilâve etmiştir.

On dakika sonra, Başvekil, maskelenmiş bir otomobile binerek umumî karargâha gitmiş, orada öğle yemeğini General Gort ve erkânharbiye reisiyle birlikte yemiştir. Erkânharbiye arasında, Gloucester Dükü ile iki de Fransız profesî bulunmaktadır. Yemekten sonra, bir hava maresâli, umumî karargâha gelerek Başvekilî birlikte hava u-

mumî karargâhına gitmiştir. Orada, İngiltere hava kuvvetlerinin plânları ve tertibatı hakkın da Başvekilî izahat verilmiştir.

B. Çemberlayn, bundan sonra bir üssü ziyaret ederek tayyarecilerin ikamet ettikleri yerleri görmüştür.

Başvekil, kısa süren teftiş ziyareti esnasında bir kasabadan geçmiş ve ahali kendisini tanıdığından heyecanla alkışlamıştır. B. Çemberlayn ahaliyi selâmlyarak alkışlara mukabele etmiştir.

İngiliz Başvekilî ortak kararırken otomobile umumî karargâha dönmüş ve akşam yemeğini orada Lord Gort ve erkânharbiyesiyle yemiştir.

İki petrol gemisi mayne çarptı

Londra, 16 (A.A.) — Dün şimal denizinde iki petrol gemisi mayne çarpmıştır. Bu gemilerden biri Liverpool limanına kayıtlı 8939 tonluk Atheltemlar, diğeri Dublin limanına kayıtlı Inverlane'dir.

Kaza kurbanlarının sayısı fazla olduğu söyleniyor. Kurtarılanlar dün gece şimali şarkî sahili limanlarından birine çıkarılmışlardır.

ÇEMBERLAYN ŞEMSIYESİZ!

Londra, 16 (A.A.) — Reuter ajansının ordular nezdindeki muhabiri, B. Çemberlayn'ın cepheyi ziyareti münasebetiyle, İngiliz Başvekilinin siyah esvabî lâbis bulunduğunu ve bu seyahatte şemsiyesini beraber almadığını haber vermektedir.

Millî Şef Sivasta

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü dün saat 13 civarında muvasalat etmiştir. Sivasta başta aşağı bayraklarla ve süslenmiştir. Millî Şef İsmet İnönü, ordu müfettişliği ve belediye ziyareti için Sivasta'ya olarak halkın sonbaharları arasında Erzincan'ı gezmiş, birçok dükkânı uğrayarak Erzincan'ın hayatı ile alakâdar olan yapılmakta olan haliyi görür. Saat 18 de ordu evlerine verilen danslı çaya katılır. Erzincan halkı büyük ilgiyle karşılar.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü'ü hamil bulunan tren Erzincandan Sivasta müteveccihen gelmiştir.

ŞEFİN DİVRİKTE TETKİKLERİ

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü saat 13 ü geçte Divriğe muvasalat eder ve büyüksevînc ve samimiyetle karşılanmıştır. Şefimiz, Divrik istasyonunda demir cevherinin demir vagonlara yükletilmesi etrafı malumat aldıkları trenlerine binerek Divriğe ötede bulunan Çurek istasyonuna varmışlar ve oradan demir hatlarıyla istasyondan 750 metre yükseklikteki Demirtepe oğuzuna gitmişlerdir.

Demirtepede demir madeninin çıkarılması için toprakta çıkarıldığı istasyonuna nasıl taşınması ve işletilmesinin zamandaki seyri inkişafı hakkında 250 kişilik lojman evi hakkında kenetlenen izahatı dinlemiştir. Birçok sualler sorarak memleketimizin inkişafında rol oynayan bu kıymetli demir madeni ile yakından alakâdar olmaktadır.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sivasta, 16 (A.A.) — Reisi İsmet İnönü bu akşam saat 10 civarında Sivasta muvasalat buyurdu.

Sovyet - Japon münasebetlerinde salâh

Moskova, 16 — Japonların Moskova büyük elçisi Togo, bugün Molotofu ziyaret ederek iki devlet arasında 10 ilkinikânunda başlayacak ticaret muahedesi etrafında görüşmüştür. Japon - Sovyet münasebetlerinde son günlerde büyük bir salâh görülmektedir.

"Türkîşe Post," aleyhinde yapılan takibat

Müddeiumumilik tarafından yapılan tahkikat sonunda "Pravda" isimli Rus gazetesinde de matbuatımız aleyhinde çıkan makalenin Alman sefaret hanesi matbuat servisi tarafından "Türkîşe Post" ismi ile şehrimizde müntehir Almanca gazete matbaasında basıldığı anlaşılmış ve matbaada evvelki gün âni bir arama yapılarak mahut broşürlerden ve Alman "beyaz kitab" mndan birkaç tane ele geçirilmiştir.

Yalnız müddeiumumilik broşür veya beyaz kitabın muhteviyatı dolayısıyla herhangi bir takibat veya tahkikata girişilmemektedir. Zira, bunu salâhiyeti dahilinde adedmemektedir. Yalnız matbuat kanununa göre herhangi bir kitabı basan matbaa kitabın üstüne ismini yazmaya mecbur olduğu gibi iki adet de müddeiumumiliğe gönderme mecburdur. Adli takibat bu noktadan yapılmaktadır.

Günün resimleri:

1 — İktisat haftası münasebetiyle Yüksek İktisat ve Ticaret Okulunda yapılan toplantıdan bir intiba.

2 — Dün Çarşıkapıda bir kaza olmuş, 135 numaralı bir çöp

kamyonu kolacı Karabetin dükkânına girerek içerde bulunan Vartanoş adlı bir kadın yaralamış, dükkânın camlarını kırmıştır. Bu yüzden tramvaylar yarım saatten fazla işlememiştir.

Görüp düşündükçe

Piyasa mı, pusu mu?

Dünyanın bir yerî tutuştuğu günlerin üstünden küçük bir zaman geçince, alım satım piyasaları da alevlendi. Yer yüzünün bir tarafında milyonlarca insan, tarladan, tezgâhtan, fabrikadan çekilip orduya almıca, yani istihsal unsurluğundan çıkarılarak hazır yeyici haline konulunca, elbette ortaklık karışır. Mal azalır ve bahası yükselir.

Bukadarmı tabii görüyor, insanlığın geçirdiği ruh ve sinir buhranlarının bir cezası gibi sineye çekiyoruz. Fakat mesele yalnız bukadarla kalmıyor. Tabii bahalığın yanıbaşında, bin kere daha büyük, daha korkunç, daha ezici bir piyasa dalaveresinden muztaribiz. Yapma, uydurma bir buhran, cinayet kadar iğrenç ihtikârların hücumu karşısındayız.

Memleketerin ana baba gününe düştüğü, tehlikeli zamanlarda, herkes elele verip dış felâketini, sınır yangınına göğüsle. yecek yerde, birtakım soysuzlar; ticareti, iç düşmanı haline koyuyorlar. Hükümet, vatan namusunu mu korusun, yoksa bu mel'unlarla mı uğraşsın?

Kanun, muayyen hâdiselere, vak'alara göre maddeler hazırlamıştır. "Kıyas" dan uzak kalır; fakat bu "mevzii" liği hâkim, tadil edemez mi?

Devletin dışardan akıp gelen düşman selleriyle boğuştuğu zamanlarda içerde bozgun çıkarmağa çalışanları, "vatan haini" sayıp tepeliyoruz. O bozgun piyasada, yani memleketin canevinde çıkarılanlar, ihtilâlcilerden daha mı az hain, daha mı suçsuzdurlar? Zaman olur, bir satır yazı, bir küçük hitabede ölüm cezalarının ağır ve aslâ bağışlanmaz suçlarını görürüz. Memlekette yapma buhranlar çıkararak yurdun müdafaa kabiliyetini, azmini, kendine inanışını, zafer imanını baltalayan tüccarın düşmandan ne farkı vardır?

Kanun, ihtivactan doğduğuna göre, biz de tehlikeli zamanlara mahsus bir "idareî örfive" kanunu çıkaralım. Vatani çiftlik haline düşürmek isteyen ihtikâr yılanlarını onun ağır balyozları altında paramparca edelim. Gövdeyi kurtarmak için kolu, kol için eli ve el ufrunda parmağı kesip atan biz değil miyiz? O halde vatan ve millet davasında birkaç soysuz mu düşünürüz? Gemisi, kurtuncu ibretlerle doludur. Geçen harpte başımıza gelenleri henüz unutmadık. İhtikâra kurban vermektense, ihtikârî idam etmek aklın da, vicdanın da emrettiği bir vazifedir. Piyasasının pusu olmasına tahammül edemeyiz.

Hakkı Süha GEZGİN

Alman cep zırhlısına son mühlet!

Kruvazörün uün gece Uruguay limanını terketmesi lâzımdı

Montevideo, 16 (A.A.) — Uruguay makamatının Montevideo'yu terketmesi için Graf Von Spee zırhlısına, Pazar günü saat 21 de bitecek olan bir mühlet verdikleri kuvvetle söylenmektedir. Nazırlar meclisi, Alman zırhlısının, La Haya anlaşmalarıyla tesbit edilmiş olan mühletten fazla kalması halinde husule gelecek vaziyet etrafında uzun bir müzakerede bulunmuştur. Hariciye nazırı Guani Amerika memleketleri mümessilleri ve İngiliz elçisi Drake ile mülâkâtlar yapmıştır.

Graf Von Spee'nin Montevideo limanından dün gece yarısı ayrılacağına dair olan şayialar hilâfına olarak müşahideler, geminin hazırlık yapmış olmasına rağmen, hâlâ limanda bulunduğunu ve açık denizde İngiliz gemilerle karşılaşma tehlikesi bulunmakla beraber karantıktan bilistifade belki bu gece hareket edeceğini söylemektedirler.

Diğr bir rivayete göre, Alman zırhlısı Buenos - Aires limanına giderek tutacağı yol için katî bir karar hazırlamasına imkân veren bir vaziyeti idameye çalışacaktır. Alman zırhlısının Montevideo limanına kılavuzsuz olarak sığındığı zaman, mahrukatı tamamen tükenmiş olduğu söyleniyor. ÖLEN 35 ALMAN BAHİRİYE LİSİ GÖMÜLDÜ

Montevideo, 16 (A.A.) — Graf Von Spee zırhlısında ölen 35 bahriyelinin cesedi dün ka-

raya çıkarılmış ve mükellef bir cenaze alayı yapılmıştır. 300 Alman bahriyelisi ve Uruguay bahriye mektebi talebesi alaya iştirak etmişlerdir.

İNGİLİZ KRUVAZÖRÜNDE YÜZ YARALI DAHA

Buenos - Aires, 16 (A.A.) — Falkland adalarına gitmek isteyen Exeter adındaki İngiliz kruvazörü, Arjantin hükümetinden yeniden yüz kadar meçruhun bir Arjantin limanında karay çıkarılmasına müsaade edilmesini istemiştir. Bu müsaade verilmiş ve Belgrano limanına bir çok ağır yaralıları çıkarılmıştır. Bu yaralıların birçoğu tedavi edilmeden evvel telef olmuşlardır. Exeter kruvazörü, ağır surette hasara uğramıştır ve ancak altı mi süratle sefer edilmektedir. Bu gemiye artık kaybedilmiş nazariyle bakılmaktadır.

İNGİLTERE VE ALMANYA PROTİSTO EDİLDİ

Londra, 16 (A.A.) — Uruguay ve Arjantin hükümetleri İngiliz ve Alman harp gemilerinin muharebeye Amerikalılar konferansınca bitaraf mntaka ilân edilen sularda devam etmiş olmalarını İngiltere ve Almanya nezdinde protesto etmişlerdir. Sahilden üç mil mesafe dahilinde bile harp devam etmiştir.

ALMAN KRUVAZÖRÜNE SON MÜHLET!

Londra, 16 — Uruguay hükümeti Alman cep kruvazörüne, hareket etmesi için son ve katî mühletli bu gece yarısı olarak tesbit etmiştir.

Almanya ve casuslar

Berlin, 16 (A.A.) — Eractu ajansı bildiriyor-

Almanyanın önümüzdeki pazartesi gününden itibaren saat 22 ile sabahın yedisinde arasında normal demiryolu münakalâtı müstesna olmak üzere, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Danimarka ve İsviçre hudutlarını kapatacağı haber verilmektedir.

Bu karar bir ihtiyat tedbir olup, şimdye kadar Alman alıcınaplığını suiistimal etmiş olan kaçakçıların ve casusların garp-tan Almanyaya girmelerine mani olmağa matuftur.

► Mevsimin Fransız Süper Filmi ►

AŞK RESMİ GEÇİDİBaş rollerde: Bu hafta isimleri herkesin ağızda dolaşan
SIMONE SIMON - JEANINE DARCEY ve
CCRINNI LUCHAIRE**3 Aşk 3 İhtiras**
Bugün Sümer SinemasındaGöreceğiniz en güzel ve en canlı ve hareketli film. Aşkın şayanı hayret filmi... Bütün güzelliklerin filmi... Bütün sevişenlere ittifak edilen film... İlaveten **EKLER JURNAL** en son dünya ve harp havadisleri. Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinele

Gençler.. Genç kızlar... Sevenler ve sevişenler..

Hepiniz **SARAY** Sinemasına
BUGÜN gidiniz. Ve sinemanın en güzel aşkıları olan**Loretta Young ve Richard Greene'nin**
Fevkalâde bir tarzda yarattıkları**Düşman Çocukları**Renkli ve Fransızca sözlü filmi görünüz. Şayanı hayret manzaralar ve göz kamaştırıcı dekorlar arasında **TABİİ** **RENKLİ** fotoğrafları gösteren ve şimdiye kadar görülen renkli filmlerin en güzelidir.İlaveten: **FOKS JURNAL** son dünya ve harp havadisleri
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinele.**İPEK** Yalnız bugün ve bu gece

Sinemasında 2 film birden

1 - Kahkaha - Neşe - Zevk ve eğlence tufanı.

Loirel Hardi Hovardalıkta

Türkçe sözlü

2 - Heyecan - Esrar - Merak ve dehşet filmi

Polis **ŞARLI ŞAN** Caniler hafiyesi **peşinde**

Bugün seanslar 10.30 - 1 - 3.45 ve gece 9 da

DIKKAT: Yarınki Matinelerde Program Değişiyor

Ankara caddesinin en işlek, en muteber yerinde

Kiralık dükkân

VAKIT matbaası idaresine müracaat

BUGÜNkü
RADYO

17 - 12 - 939 Pazar

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve Meteoroloji haberleri. 12.50: Türk Müziği: Büyük fasıl heyetinden Karışık program. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İcili, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Zühtü Bardakoğlu, Basri Üfler, İzzettin Ökte. Okuyunlar: Müzeyyen, Meharet, Safiye, Semahat, Melek Tokgöz, Mustafa, Celâl, Tahsin. 13.30/14.00: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın). 1 - Martin Uhl: Grizing'e tekrar gitmeliyim (Vals). 2 - Puccini: La Bohem operasından fantezi. 3 - Heinz Munkel: Venedik hatırası (Serenad). 4 - Franz Lehár: Vals. 5 - oh. Strauß: Viyana ormanları Efsanesi (Vals). 6 - Job. Strauss: Polka. 7 - Rossini: Mozaik. 18.00: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası. 19.00: Çocuk saati. 19.30: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Fahire Fersan, Refik Fersan. 1 - Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Şehnaz peşevi. 2 - Ali Bey - Hicaz şarkı: (Derdimi arzetmeğe o şuha). 3 - Nedim - Hicaz şarkı: (Yüceldikçe yüceldi). 4 - - Hicaz şarkı: (Gülşeni hüsnüne kimler varıyor). 5 - Dede - Hicaz şarkı: (Şu karşıki dağda bir yeşil çadır). 6 - Hicaz saz semaisi. 2 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Reşat Erer - Öman taksimi. 2 - Lemi - Hüseyin şarkı: (Zaman olur ki). 3 - Lemi - Hüseyin şarkı: (O güzel gözlerle bakmasını bil). 4 - - Evci Türkü: (Yürüdükçe servi boyun). 20.15: Türk müziği: Halk Türküleri. İnebolulu Sarı Recep tarafından. 20.30: Konuşma: (Onuncu Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası münasebetiyle Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu namına Ticaret vekili Nazmi Topçuoğlu tarafından). 20.45: Türk Müziği: Fasil heyeti. 21.30: Müzik: Oda müziği - Yaylı sazlar kuarteti. Birinci keman: Liccò Amar. İkinci Keman: Enver Kapelman. Viyola: İzzet Al. Bayrak. Çello: Mesut Cemil. L. Van Beethoven'den Kuartet op. 18, No.2, Sol Majör. 22.00: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri. 22.15: Ajans Spor servisi. 22.25: Müzik (Caz-band - PL) 23.25/23.30: Yarınki program, ve kapanış.

Kokain

Tefrikamız yazımızın çokluğundan girememiştir. Özür dileriz.

KAN KONUSUYO

- 53

Yazan: Kadircan K...

İtalyan tayyarelerinden biri daha, arkasında ince bir duman bırakarak geriye kaçmıştı.

Bu sırada mitralyöz ateşi keşildi.

Acaba Kamasnak ne oldu? Vuruldu mu?

Fakat ne çıkar? İşte o bu görüşüz Habeş askerlerine tayyarelerin de yenilebileceklerini göstermişti ya...

Geçitteki askerler şimdi yerlerine daha güzel yerleşiyorlar, düşmana karşı koymak için kenarlarında daha büyük ve sarsılmaz bir cesaret buluyorlardı.

Saatler böyle sessiz geçti.

Kamasnak da üstü başı toz, toprak v ter içinde onların yanlarına yetişmişti. Mitralyözleri sapsağlamdı ve ne kendisinde, ne de askerlerinde en küçük bir yara bile yoktu.

İhtiyar kumandan onu kucaklamış, alnından öpmüştü.

O, artık herkesin gözünde eşsiz bir kahraman, bir (yarı Allah) gibiydi.

Güneş gittikçe yükseliyordu. Denizden hiç olmazsa iki bin metre yüksek olan bu yaylada şimdi bir çöl sıcaklığı başlamıştı; gecenin ayazından sonraki bu sıcaklık ancak buraya alışmış olan Habeşlilere viz geliyordu.

Havadaki tek kuş bile uçmuyordu. Kayalar bir alev dalgası içinde henüz çıkmışa benziyordu. Eğer bir termometre buraya getirilmiş olsaydı hiç şüphesiz en az kırk beş santigrat gösterecekti.

İleriden geriye doğru seslendiler:

- Geliyorlar...

Geniş vadinin şimal tarafında; yüksek kırmızı fesli yerli İtalyan süvarileri göründüler. Bunlar altmış kadardı; yalnız kılıç olarak onar adım aralıklı mangalar halinde gide doğru trıs yürüyorlardı. Biraz önce açılmış olan çukurların üstünden geçerken çöktürtilerle tuzaklar meydana çıkacaktı. Bunun için ateş etmekte acele gerektiler.

Yamacın üstünde bir silah patladı.

Bunu kumandan atmıştı. Böylelikle, kumanda vermiş oluyordu.

Aynı saniyede yamacın düşmana en yakın yerlerinde de tüfek ateşi başlamıştı. Bu seslerin pek azı birbirine benziyordu. Bundan da anlaşılıyordu ki son yüz yıl içinde icat edilerek kulla-

nılan tüfeklerin kaval cinsinden mavzerine kadar her çeşidi vardı.

İtalyan atlıları aldırıyorlardı. Ancak içlerinden sekiz on tanesi birbirinin ardından düşünce geriye döndüler. Fakat arkadan üç yüz kadar atlı daha görüldüğü zaman yamaçlara rastgele ateş ederek tekrar ilerleye atıldılar.

Şimdi Kamasnakın mitralyöz bölüğü de ateş ediyordu.

Vadinin ucunda kara gömlekli İtalyan piyadesinin koşar adımla ilerleyerek siperlere yerleştikleri, topçuların katırları kırbaçlayarak yaklaştıkları ve ateş açmak için hazırladıkları görülmüştü.

Mitralyöz ateşi Eritreli İtalyan atlılarını bir anda yıldırılmıştı. Onlar da, onların ardından gelen piyadeler de geri çekilerek yere yattılar. Şimdi yirmi kadar tank beş sıra halinde, ne çukur, ne hendek, ne de çalı ve ağaç dinlemeden, önlerine geleni yıkıp ezerek ilerliyorlardı. Toplarını, mitralyözlerini yamaçlara çevirmişler kursun yağdırıyorlardı. Dağlar ve vadiler bir uğultuya boğulmuştu; yamaçlarda kursunların sıçratığı taşlarla toprakların sonunu yoktu; korkunç bir sağnak durgun suları durmadan kırbaçlıyordu; biraz sonra İtalyan topları da ateşe başlayınca yamaçlara sanki yüzlerce yıldırım düşüyordu. Toz toprak, kaya parçaları havaya fırlıyor ve serpiyordu.

Bu sırada tanklar, çakal sürüsünü kaçırarak filler gibi heybetle ilerliyorlardı; fakat bunlardan en önde gideni birdenbire yan yattı ve yıkıldı... Tekerlek ve zincirleri şimdi yarı yarıya havada döndürüyor, makinesi homurdanıyordu. Yamaçlardan vadiye doğru sevinç anlatan sesler aksetti.

İkinci tankın yürüdüğü toprak da çöktü; baş tarafı vere gömüldü. Üçüncü ve dördüncüsü de birer çukura düşünce yamaçlara doğru açılan ateş epeyce azalmıştı. Habeş hatlarındaki sevinç haykırıları son derece bulmuş, ateş çoğalmıştı. İtalyan piyadesiyle diğer tanklar yardımcı koşullar.

Ne kurşun, ne top ve ne de mızrak ve kılıç tanımayan çelikten devlerin böyle kolaylıkla batıl bir hale getirilmesi Habeşleri coşturmuştu; yamaçlardan vadiye doğru, birdenbire binlerce beyaz elbiseli insan, ellerinde yalnız silâhlarıyla fırladılar. Şimdi göğüs göğüse ve boğaz boğaza

bir kavga başlamıştı. Tepelerine çıkarlar mızraklarının küçük deliklerinden doğru dürtüyorlar, içine öldürüyorlardı. Diğer kendilerine kurulan tuzakları için durmuşlar, yağa sola başlarını çeviriyorlardı.

Fakat pek çoğu da bu devlerin altlarında kayıplarını yamyası olarak ve ağır yaralarını burunlarından kanlar hemen kan veriyorlardı. Düşman hatlarının düdüğü ötüyor, borazanlar...

İtalyanlar bu korkunç hücum, geniş ağızlı eğri ve birer cirit gibi atılan her ele geçiren tarafında nılan mızrakların arasına kelimeye başlamışlardı. Biraz sonra bir panik başlayordu. Fakat yeni bir bataryası da yetmiş, kat kat yerleşerek ateşe...

Bu sıvı ve yaman güllü yarı dolduran Habeş arasında büyük boşluklar du. Mikael elindeki kırbaç haykırıyordu: (Daha)

ALEMDAR sinem**Harp Muhabir**
Sahra BekçileriŞEHİR TİYATROSU
Bugün gündüz 15.30
gece 20.30 da Tepe,
başı Dram kısmı
YELPAZE
Komedi kısmı: İKİZLER**HALK OPERETİ**Bugün matine 16,
suvare 9 da
Zozo Dalmasla
ENAYİLER**Aynaroz Kad**

Şehir Tiyatrosu; hasret ve yardıma muhtaç re hasredilmek üzere 12 nuevvel salı akşamı tiyatrosunda bir temsil Celâl Musahipoglu'nun "Aynaroz Kadısı" adlı oynıyacaktır.

Konferans ve T

Bugün saat 14.30 da (Halkevi) nin "Nur Ziya"ındaki salonunda genç yatçılarımızdan Cemal ve Galatasaraylı talim "Türk teması ve Tiyatrlıkları" hakkında bir rans verilecek; bunu rans (Celâl Musahipoglu) manlı Deli Hazretleri" si temsil edilecektir.

Halide Edib**konferansı**Beşoğlu Halkevinden:
1 - 21.12-939 perşembe
at 18.30 da kaymetli edip
harrir Bn. Halide Edip
"Edebiyat" mevzuunda
verilecektir.
2 - Bu konferans, tam
yisile Beşoğlunda İstiklal
sinde Karlıman mağazası
da Nurziya sokağında Pa
sındaki temsil salonunda
cektir.**Fotoğraf Sergi****hazırlık**Emininü Halkevinden:
Şubatta açılacak
mahsus fotoğraf sergisi
edecekleri bir fikir ver
dile Evimizin Çagaloglu
sında 18-12-939 pazartesi
fotoğraf sergisi açılacaktır.
saat (13) den (19) za
olan bu sergiyi herkes
cektir.**Çocuk Esirgeme****mu menfaatine**Çocuk esirgeme kurum
köy kolu tarafından bir
kurum menfaatine olma
Yılbaşu gecesi Süreyya
sında bir balo tertip
Bu balonun güzel olma
programa birçok sürpr
eklenmiştir.**Lâle'nin** İkinci zafer bombası**Çalınan Taç**Denizlerin ejderi... Ovaların... arslan... San'atın güneşi...
ERROL FLAYNN'nin
Yarattığı en büyük eser... Sinema tarihinin şeref âbidesi...
Sinema âleminin eşsiz yıldızıdır...Bugün **Lâle** sinemasında

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli halk matinele. Telefon: 43595

Büyük Zabıta Romani**Sinek Beyi**

31

Çünkü orada bulunanların hepsi de pek kısa bir zamandan beri Kontun hizmetine girmiş bulunuyorlardı. İçlerinden biri:
- Mert adam doğrusu.. Hem de daima memnun.. diyordu.
- Doğru ama hiç bir zaman evde bulunmuyor ki.. diye bir diğeri mukabelede bulunuyordu.
- Her halde başka bir evi daha olmalı..
- Hiç bir zaman büyük davet yapmıyor..
- Ben onu biraz esrarengiz buluyorum..
- Felinet olmasa bu şüphelerim kuvvetlenmez..
- Bunu bir seyahatten getirmiş.. Garip yol arkadaşı?
- Bu esnada bir gükreme sözlerini kesti: Dişi kaplan bağırdı yordu. İçlerinden biri:
- Eyvah! dedi.. Bu akşam hayvana yiyecek vermedi unut. İşte o da yiyeceğini istiyor. Bu saatte ona yemek vermek için hiç te kendimi rahat-

sız edemem.
- Hepsini bu fikri teyit ettiler:
- Bir gece aç kalırsa ne olur ki..
- Gülistüler.. Fakat Jan birdenbire şu teklifte bulundu:
- Ben hiç bir zaman yakından böyle bir hayvan görmemiştim. Etini bana verin, ben götürür veririm.
- Hepsini şüpheli şüpheli yüzüne baktılar.. Jan her halde çok içmişti. Gözleri parıldyordu. En akıllıları hafif bir sesle:
- Görmüyor musunuz nasıl sarhoş.. Muhakkak başına bir felâket gelir..
- Diye söylemiyorlardı.
- Bu belki doğru idi.. Fakat bu aptal Felinetin karşısında görmek her halde çok eğlenceli bir iş olacaktı. Bir kere olsun bu tehlikeli işten vazgeçmesini de, lıkanlıya teklif ettiler. Anut olan Jan bir tek söz bile dinlemek istemiyordu. Ve hepsine birden şu cevabı verdi:

- Ben size korkmadığımı söylüyorum.. Hattâ icap ederse kafesin içine bile girmekten çekinmem!
- Hepsini bağırdılar.. Çılgınlık hududu aşuyordu.
- Beni rahat bırakın.. diye Jan vızleli bağdı. Bana yalnız bir büyük bel ile hazırlanmış olduğunuz eti verin..
- Ve yerinden kalkmıştı. Kadınlar titreyerek hafif feryatlar koparıyorlardı. Fakat aslında hepsi de büyük bir tessüs duyuyor, ve bu emsalsiz manzarayı seyretmek için heyecandan titriyorlardı. İlk olarak salondan çıkan Jan oldu. Ötekiler de mecburen onu takip ettiler.. Biraz yıkılır gibi duruyordu ve arkasında en korkakları söylemeye başladılar:
- Onu durdurun!. Yaptığı çılgınlıktır.. Onu durdurun.. Mani olun..
- Onu durdurmak! Buna imkân mı vardı. Bu öyle kolay bir iş mi idi ki? Çünkü Jan bu sözler üzerine birdenbire dönmüş ve çok kötü bir çehre ile hepsinin yüzüne bağırarak:
- Haydi defolun bakayım, korkaklar kümesi.. Defolun! Hiç kimsenin arkandan gelmesini istemiyorum.. Anlıyor musu-

nuz? Hiç kimsenin.. Sen ver bakalım şu elindeki lambayı.. sen şu bel, sen de elindeki eti.. Şimdi haydi bakalım dağılım, defolun hepiniz!..
- Hepsini kovuyordu.. Onu yatıştırmağa çalışmakla beraber hepsi de dağılmağa başlamışlardı.
- Jan ne oluyorsun?. Ne düşünüyorsun ki? Neye kızdım böyle. Biz senin dostun değil miyiz?..
- Jan daha ziyade sinirlenmiş bir şekilde:
- Garip dostlar! diye bağırıldı.. Garip dostlar doğrusu! Şarabıma tuz çorbama biber dolurdu garip dostlar! Üstüste şakalarla beni aptal yerine koyan garip dostlar! Kaplanın dişleri altında nasıl parçalanacağı seyretmek için peşimden gelen garip dostlar! Fakat hayır.. Ben sizin dostunuz değilim. Anlıyor musunuz? Dostunuz değilim sizin.. Otuz gündenberi aylağımıza muhatap olmaktan bıktım.. Artık dostum değilim benim.. Bereket versin artık yarın hesabımı kesiyorum.. Yoksa içinizden birinin hesabını görüp başımı belaya sokmaktan korkuyordum. Siz benim dostlarım değil cellâtlarınız.

Haydi defolun şimdi!.. Ben Felineti bile sızden çok seviyorum. O bile her halde bana karşı sizden daha iyi davranacaktır..
- Elindeki beli hiddetle havaya kaldırıyordu. Hepsini korkarak çekildiler.. Bembeyaz kesilmiş, aptallaşmış kadınlar dışlarının arasından bu Allahın belâsına kılıfıydıydılar. Jan peşini takip edenlerin hepsi yanındaki odaya geçip kapıyı kapaymaya kadar takip etti. Sonra kendisi, arkalarından kapım sürmesini sürdü ve vaziyetini değiştirerek tebeşür etti, kendi kendine şöyle mırıldandı:
- İşte nihayet rahata kavuştum.. Bereket versin ki insanları pek az tanıyorlar. Şimdi bakalım vaziyeti tekkik edelim, dedi. Ve yavaşça Felinetin bağıracağı yere doğru ilerlemeğe başladı. Geçtiği her kapıyı arkasından dikkatle kilitliyor, ışıkları söndürerek tedbir alıyordu. En alt kata vardığı zaman derhal ayaklarını çıkardı; lâstikten bir terlik giydi ve iz bir rakmamak için ellerine lâstik eldivenler taktı.. Böylece arka merdivenden ihtiyatla birinci kata çıktı. O zaman birdenbire hafif ayak sesleri duydu. Derhal karanlık bir köşeye sındı.. (Daha var)

Finlandiya müzakere istiyor

Helsinki, 16 (A.A.) — Hari-
Tanner, dün akşam
Finlandiya, son-
doğru, Molotofa hitap ederek de-
di ki:

— Kavgamızı muslihaneye bi-
rimek üzere müzakere girmeye
hazırız. Sizin de lütfen
cevap vermenizi rica
ediyorum. Bundan henüz bir kaç
gün evvel Paasikivi ile benim
ve Stalinle konuşmakta
olduğumuzu hatırlayınız. Siz
den bir arazi terkinin istiyor-
sunuz. Haklı bir talep olmama-
ya rağmen, size geniş müsa-
ade edilmiştir. Anlaşamadık müzaka-
re talik edildi. Siz Birleşik A-
merikanın tavassut teklifini ve
bu tekliflerini reddettiniz.

— Bu müzakereyi durdurulması için
Cemiyetleri tarafından
teklifi reddettiniz. Ta-
ki bu müzakereyi doğruya
doğruya teklifleri dinlemek için
bütün kapıları kapadınız.
Siz size radyo ile hitabetmek
için elimizdeki Hâdiseler,
Soyunun çok geniş projeleri ol-
duğu fikrini uvardınız. Çar-
huşlukları tekrar tesis için
Finlandiyayı zapt etmek
görüyorsunuz. E-
ğer maksadımız böyle ise emin
olun ki, Finlandiya hayatta
kalmayacaktır.

— Finlandiya milleti, ne istiklâ-
ne hürriyetini kaybetmeğe
razı olmayacaktır ve cene-
vovindurğunu kabul etmi-
yecektir.

İNGİLTERE HARP MALZEMESİ YOLLADI

Londra, 16 — 60 bin gaz mas-
kesi ve bir miktar harp malze-
mesi Finlandiyaya sevkedilmek
üzere vapurları yola çıkarıl-
mıştır. Gazeteler, İngiltere ta-
rafından yapılacak yardımın
bu maskesi ve tazyicareyi inhi-
yet etmeyeceğini yazıyorlar.

FINLANDIYA AMERİKAYA KAKSİT BORCUNU ÖDEDİ

Washington, 16 (A.A.) — Fin-
landiya hükümetinin taksit bor-
cuna ihtiva eden çekin B. Pro-
pper tarafından B. Morgenthau'a
ödediği çok hazin bir şekilde ol-
maktadır.

— Bu tediyeyi bir sıkıntı, fe-
laket ve taarruz devresinde ya-
yoruz. Finlandiya milleti kendi
vaziyetini ve hakikatı, adalete ve
adalete davası uğrunda çarpış-
maktadır. Birleşik Amerika ve dün-
ya bütün diğer memleketlerin
hürriyete ve demokrasiye in-
anlarını bize yardım edeceklerine
şüpheliydi.

Harp Vaziyeti:

Sovyetler Yeni bir taarruza geçti

Helsinki, 16 (A.A.) — Fin-
landiya resmi tebliği:
— Karada, düşman, Kareli ber-
ber müteaddit noktaların
kesif bir topçu ateşi ve tank
mayesinde taarruza geçmiştir.
Punnsjoki cephesinde, mu-
stahkemler her tarafta püskürtül-
mektedir. Müteaddit düşman tan-
k silahı edilmiştir.

İs. Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Amasya garnizonu senelik ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarı ya-
naki besli maddeleri kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnameleri her gün
Amasya piyade alayı satınalma komisyonunda görülebilir. Taliplerin
mühürli olarak gösterilen tarihten bir saat evveline kadar vesika ve mu-
vafakat teminalleriyle Amasya piyade alayı satınalma komisyonuna tek-
lif mektuplarını vermeleri. (10458)

Cinsi	Miktarı kilo	İlk teminatı Lira Kuruş	Kilosu fiyatı kuruş	İhale gün saat
Çiğir eti	70000	945 00	18	4/1/940 10,30
Çiğir yağ	66000	445 50	9	5/1/940 11,30

Komisyonumuzda keşif ve şartnamesi mevcut Haydarpaşa hastane,
Amasya piyade alayı için pazarlık yapılacaktır. Mükadesine 23.12.939
komutanlığı günü saat 10'da başlanacak ve aynı günde ihalesi yapılacaktır.
M. Muhammen keşif bedeli iki bir sekiz yüz altı lira kırk kuruştur. İlk
teminatı iki yüz on altı kırk sekiz kuruştur. İstiklallerin belli gün ve sa-
atinde Finlandiya Komutanlığı satınalma komisyonuna gelmeleri. (10372)

Kont Ciano'nun mühim nutku

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ve tesrih etmiş ve demmiştir ki:
"1929 tarihinden itibaren bilâ
hare Avrupa için hakikaten meş-
um olduğu meydana çıkmış olan:
"muahedelerin yeniden gözden
geçirilmesi, harp demektir," for-
mülüne rağmen, gayri adilâne
muahedelerin yeniden gözden
Duçedir. Bu formül, Avrupayı
bir mermer hareketliliği içinde
tutmak vehmiyle onun yeni bir
nizam tesisine matuf olan kuvvet
lerini boğacak ve felce uğratacak
olan tamarat, askeri garantiler ve
kollektif emniyet namı altında
yadedilmekte idi. Her devletin
diğer devletlere nazaran emniyeti
manasına olan kollektif emniyet,
bir vehimden, bir maskeden baş-
ka birşey değildir.

Bu emniyet, hususî bir takım
menfaatlere hâdim kılınmış olan
hakiki birer siyasi ve askeri taz-
yik aletlerinden başka birşey ol-
mıyan karşılıklı yardım taahhüt-
lerinin bilânel tatbik edilebilmesi
için aktedilmiş muahedelere istin-
at ediyordu.

Garbın dört büyük devleti ara-
sında bir itilâf akdini teklif ede-
rek bu yolda bir tevakkuf merha-
lesi vücuda getirilmesi için İtal-
ya, önyak olmuştur. Aynı za-
manda Duçe, bir kalkınma proje-
si ortaya atmıştır.

Alman hükümeti tarafından
zarurî asgarî olarak irae edilmiş
olan hudutlar da ilinde istatüko
(Devam 2 inci Sayfada)

nun muhafazası. Dörtler misakı
ve silâhların tahdidî projesi, hiç
bir mana ifade etmeyen birer ve
sika halinde kalmıştır.

Bu vaziyet muvacesinde İtal-
yanın bir tek vazifesi vardı, o da
kendî iradesi ve kendî kuvveti ile
menfaatlerinin muhafazasına,
tevessü zaruretlerinin teminine
ve kendisine has bir imparatorluk
sistemi tesisine çare bulmak
idi. Habeşistan işi, yalnız müs-
temleke meseleleri sahasında İtal-
yanın bırakılmış olduğu gayri
adilâne vaziyetin değil, aynı za-
manda kendî emniyetini, istiklâ
lini ve istikbalini nizam altına
almak vazifesinin zarurî bir ne-
ticisi idi.

İSPANYA HARBİNİN TARİHÇESİ

Kont Ciano bundan sonra İsp-
anya harbinin tarihçesini yap-
mış. İspanyada Bolşevik itilâfı
nın komintern tarafından çok za-
man evvel hazırlandığını, İtal-
yanın Avrupa sulhunu muhafaza
için bütün gayretile çalıştığını,
ancak, cenebi gönüllülerin İspan-
yaya yollanması, beynelmilel mü-
dahale neticesi harbin uzun sür-
düğünü söylemiş ve demmiştir ki:
"— İtalya, düşmanlarının o-
yunlarına âlet olarak ve bir kar-
gışalıklı vaziyetinin nasyonaliste-
rin zararına olarak tenalisine
müsaade edemeyeceği gibi, mev-
cut vaziyeti Akdenizdeki hayatı
menfaatlerini doğrudan doğruya
tehdit edecek ve hattâ Avrupanın
medeniyetini muhataraya düşü-
cek şekilde ve tehlikeli vahşiya-
ne bir surette altüst edilmesine
lâkayt kalamazdı."

Kont Ciano, Duçenin emri üze-
rinde Franko ordusuna yardımla
bulunulduğunu, muharebe safaha-
tını uzun uzadıya anlatmış. Ha-
beş harbi sıralarında taslağı vü-
cud getirilmiş olan Berlin - Ro-
ma mühürünün İspanya harbinde
kendisine ilk defa olarak hakiki
bir tatbik sahası bulduğunu söy-
lemiştir.

ANTİKOMINTERN PAKT

Bilâhara İtalya - Almanya - Ja-
ponya arasında yapılan kom-
intern aleyhtarî pakta temas
eden İtalyan hariciye nazırı de-
miştir ki:
Berlin protokolları ve Hitler
ile Berchtesgaden'de yapılan te-
lâkiler, Almanya ile İtalya ara-
sında daha sıkı bir mesai birli-
ğinin temellerini atmağa medar ol-
muştur. Fakat komünizm aleyh-
tarî olan siyasetimizin temayül-
lünden ayrı olarak bilhassa âlä-
kasr mahdüt bazı meselelere taal-
lûk eden vesikalardan ziyade
İtalya ile Almanya arasındaki ra-
batalar Avrupa vekayinin iki hü-
kûmete zarurî olarak yükletmek-
te olduğu hareket ve istikamet

birliği sayesinde gittikçe sıkıla-
şmaktadır. İşte bu serait altında
ve 1937 senesi eylülünde Duçe-
nin Almanya'ya yapmış olduğu
seyahatten sonra İtalya, Alman-
ya ile Japonya arasında komintern
aleyhine müteveccih olarak akte-
dilmiş olan misakı imza için AL-
manya tarafından yapılan daveti
kabul etmiştir. Bu misakın tama-
mile siyasi olan gayesi, komün-
izm aleyhindeki sistemi kuvvet-
lendirmek ve bu sistemi teşkil
eden devletler arasında her
sahada daha geniş bir mesai bir-
liği hazırlamak idi. Eğer bu mi-
sakın gayesi bu olmayıp da sade-
ce üç hükümet arasında Bolşevik
propagandasına karşı olsa idi,
tamamiyle faydasız olacaktı ve ya-
hut devletler arasında resmi
bir siyasi teahhütten ziyade âle-
lâde bir zabta itilâfı gibi bir şey
olacaktı. Üç devlet arasında böy-
le bir itilâf akdi, bütün dünyada
bir çok tefsirlere yol açtığı gibi
geniş akislerde tevilit etti. Fakat
hiç kimsede bizim hattı hareket-
mizden dolayı hayrete düşmedi,
çünkü bu hattı hareket, dünyada
ilk olarak bolşevizm tehlikesine
işaret etmiş ve ona karşı gerek
İtalyada, gerek İspanyada cidal
açmış olan Mussolini'nin siyaseti-
nin devamını gösteriyordu."

MÜNHİH KONFERANSI

Bilâhara Münih konferansın-
dan bahseden Kont Ciano, o
zamanlar, Demokrasiler cephesi-
nin, Sovyetlerle ittifak ederek
Almanya ve İtalyaya ideolojik,
siyasi ve askeri bakımdan çevir-
mek istediklerini anlatmıştır.

ARNAVUTLUĞUN İŞGALİ

Daha sonra Arnavutluğun iş-
gali meselesini mevzuu bahseden
Ciano, 1939 nisanında Alman-
yanın Bohemya ve Moravyayı;
1939 nisanında İtalyanın Arna-
vutluğu ilhak ettiği hâdiselerinin
tamamen birbirinden ayrı şeyler
olduğunu söyleyerek demmiştir ki:
"— "Sulh cephesi" tarafından
ileri sürülen muhayyel bir Alman
- İtalyan itilâfı yoktu. Sulh cep-
hesinin bu iddiada bulduktan
maksadı, ihata siyasetine Tuna
ve Balkan memleketlerini de
sürüklemek idi. Arnavutluğun
işgali, tamamiyle bir İtalyan te-
şebbüsüdür ve bu teşebbüsün ic-
rasını âmir olan esbab, bize hâs
olan bir takım sebepler ve bizim
müttefiklerimizdir.

Arnavutluğun İtalya ile bir-
leşmesi, hiç kimsede için bir tehdit
teşkil etmiyordu, yalnız bu hal,
bizim hudutlarımızı, müstemle-
kelerimizi ve münakalat yolları-
mıza karşı bir takım taarruz pro-
jeleri yapılmasına mani olmadı,
bütün bu plânları, saçma ve ha-
yali idi, fakat ihtiyatsız da değil-
di. Aynı zamanda yeni ve bir
ittifaklar ve garantiler sistemi
ile İtalya ve Almanyanın çember
içine alınması plânı çizildi ve tat-
bik mevkine konuldu. Bu plân,
Polonyaya da dahil idi."

AVRUPA SULHU

Kont Ciano, Varşova ile ak-
tedilmiş olan 25 ağustos ve 4 ey-
lül tarihli muahedelerle netice-
lenmiş bulunan İngiliz - Fransız
garantilerinin bir tarihçesini yap-
tıktan sonra şöyle demmiştir:
"Bu ahval ve serait karşısında
Almanya ile İtalyanın müstere-
ken kabul edecekleri bir siyaseti
tarif etmek ve kararlaştırmak
için nokta nazar teatisinde bu-
lunmalarından daha tabii ne ola-
bilir?"

Bu nokta nazar teatisi, 6 ve 7
mayıs tarihlerinde Milâno'da ya-
pılmıştır. Alman hariciye nazırı
ve ben, vaziyet hakkında Roma
- Berlin tarafından verilmiş olan
hükümün ve istikbale muzaf olan
tasavvurların yekdiğerinin aynı
olduğunu müşade etti. İtalya
ile Almanya, her türlü düşman
taarruzunu silâh kuvvetile püs-
kürtmeğe karar vermiş olmakla
beraber, iki memleket için dahili
imar işlerini mükemmel bir şekle
ve askeri hazırlıklarını itmam
etmek için zarurî olan uzun bir
müddet zarfında sulhum muhafa-
za ve takvimesine bütün kuvvet-
leriyle çalışmaları hücumunda ta-
mamiyle mutabık kalmışlardı. Bu
intizar devresinin devamı müd-
deti birce üç ve Almanlarca dört
ilâ beş sene olarak tesbit edil-
miş idi.

Fakat bu, İtalya ile Almanya-
nın bu müddetin inkızasında
tehdikâr müdahalelerle dünya-
nın sulhunu ihlâl etmek tasavvu-
runda oldukları manasını tazam-
mun etmez, bilâkis onların tesri-
ki mesailerinin gayesi çok mühim
bir temel atmak idi ve Almanya
ile İtalyanın hayatî ihtiyaçları
adilâne bir surette iyice anlaşılıp
tatmin edilmedikçe müstakar ve

hakiki bir mahiyet iktisab etme-
sine imkân mutasavver olmıyan
Avrupa sulh ve emniyeti istikbal-
de kolaylıkla bu temele istinat
edecekti.

ALMAN - POLONYA HARBİ

Kont Ciano, ihata tasavvuru-
na karşı müttehit bir cephe ar-
zetmek maksadile Almanya ve
İtalyanın 22 mayısta Milâno'da
bir ittifak akdettiklerini söyledik-
ten, bu sırada Almanyanın sulh
arzusile mütecessis bulunduğunu
belirttikten sonra Almanya ile
Polonya arasındaki gerginliğe
geçmiş ve bu gerginliğin sebebleri-
ni tetkik etmiştir. İtalyan hari-
ciye nazırına göre, Fransa ve
İngilterenin Polonyaya askeri
garantiler veriş vaziyeti tehlike-
li bir sahaya sokmuş, anlaşma
imkânları mevcutken Polonya,
garantiye dayanarak uzlaşmaya
yaşamamıştır. 11, 12, 13 ağus-
tosta yapılan Salzburg görüşme-
leri de, İtalyanın tavassutuna
rağmen müsbet bir netice ver-
memiştir. Ciano demmiştir ki:

"— Daha Salzburg'daki görüş-
me esnasında Polonyanın hattı
hareketinin tamamiyle değişmesi
hali müstesna olmak üzere, iş-
lerin silâh kuvvetiyle halledilme-
sinin pek mümkün olduğu beada
derecesinde sabit olmuştur. Aynı
zamanda ve aynı bedahetle B.
Hitlerin bütün vesaitle müraacaat
ederek itilâfın umumî bir buhar-
lan haline gelmesine mani olmak
için bu itilâfı Almanya ile Po-
lonya arasında iki taraflı bir niza
hudutları dahilinde tutmak arzusu-
nda bulunduğu da görülmüş-
tür.

Bize gelince, daha o zaman AL-
man hükümetine, faşist hükümeti-
nin itilâfı muslihaneye bir surette
halletmeği ve hiç olmazsa bu ih-
tilâfı tamamiyle mevzileştirmeği
istemeğe sevken ve esasen ken-
disince malûm olan esbabı bildir-
dik. Sulhu kurtarmak matlûb ol-
duğu takdirde Almanya hakkı-
nın teslim edilmekte olduğunu zi-
man altına alan ve müstakbel mü-
zakere için bir itimat ve hüsnü-
niyet havası yaratan bir hareket
yapmak icap ederdi.

Bu sebepten dolayı İtalya, Dan-
zigin Almanya'ya terk edilmesi da-
vasına sehabet etmiştir. Bu esna-
da diğer bir hâdiseye vukua geldi:
Rus - Alman mukarenesi."

Nazır, bu yaklaşmanın ehem-
miyetini tebariz ettirdikten sonra,
daha nisan ayında bu mesele hak-
kında Alman hükümeti ile doğru-
dan doğruya görüşülmüş olduğunu
ve Sovyet Rusya ile gerginliği i-
zaleye matuf bir siyaset takibine
karar verilmiş bulunduğunu söyle-
miştir: "— Gaye, Rusyayı bitaraf
bir hale getirmek ve onu büyük
demokrasiler tarafından tasavvur
edilmekte olan ihata sistemine iş-
tirakten menetmekti."

Kont Ciano, sözlerine şu suret-
le devam etmiştir:

"— Salzburgda Moskovada gi-
rişilmiş olan ticarî müzakerele-
rin geniş inkişafı ümit ettirecek şek-
lide başlamış olduğunu bana söy-
lediler. Nihayet 21 ağustosta saat
22 de B. Fon Ribbentrop, bana
telefon ederek ertesi günü Alman-
ya ile Sovyet Rusya arasında bir
ademi teavüz misakı imzalamak
üzere Moskovaya gideceğini bil-
dirdi."

Kont Ciano, Alman - Leh har-
bi başlar başlamaz faşist hüküme-
tin bir tebliğle hiç bir askeri te-
şebbüste bulunmıyacağını bildirdi-
ğini, İtalyanın itilâf karşısında
takip edeceği bu siyaseti Alman-
yanın da tasvip etmiş bulunduğunu
söylemiştir.

Ciano demmiştir ki:

"İtalyanın 1 eylül tarihinde al-
mış olduğu vaziyet, Almanyanın ih-
tilâfı mevzileştirmeğe matuf olan
maksadına tamamiyle uygun ve İ-
talya ile Almanya arasındaki mi-
sakı ve taahhütleri harfiyen mu-
tabik olan bir gayri muhariplik va-
ziyeti idi."

İtalyan nazırı bundan sonra
"İtalyanın müsellâh bir halde in-
tizar vaziyetinde bulunması, hak-
kındaki bütün saygıları ve saçma
ithamları reddetmiş, İtalyanın askeri
hazırlıklarını yapmak için en az
üç sene muhtac olduğunu
belirtmiş, İtalyan milleti arasında
iddiyetler ve ihtilâflar bulunduğu
yolundaki rivayetlerin katıyen doğ-
ru olmadığını anlatmıştır.

Yine kont Ciano, su veya bu
milletin İtalyadan hattı hareketi
hakkında izahat, teminat ve yahut
garantiler istemis olduğu suretin-
deki iddiaları da tezkir etmiş ve
bu kabil taziyeler vukuunda İtal-
yanın icap eden cevabı vermiş bu-
lunacağını söylemiştir.
Almanyanın İtalyadan hiç birşey
istemediğini tekrar eden nazır, İ-
talya ile Almanya arasındaki mü-

nasebetlerin ittifak misakı ve bu
misakı ikmal etmiş olan nokta
nazar teatileri ile tesis edilmiş o-
lan münasebetler olduğunu söyle-
miştir.

Kont Ciano nihayet demmiştir ki:

"— Faşist hükümetinin hiç bir
teşebbüste bulunmamış olduğunu
ve bu anda bitaraf devletlerle teg-
riki mesai ve dostluk münasebet-
lerimizi hususî bir surette tarif et-
mek için hiçbir teşebbüste bulun-
mak tasavvurunda olmadığımızı
söylemek isterim.

Madem ki, Balkan yarımadasın-
dan bilhassa bahsedilmmiştir. Ve
madem ki, hikmeti vücudunu tarih-
tenve coğrafyadan, ananelerden ve
bir Balkan devleti haline gelmiş
olmak vakarından alan bir âläka
ile İtalyan siyaseti bu mntakaya
doğru tevaccüh ediyor, Tuna hav-
zasında ve Balkanlarda nizam ve
sulhü muhafaza etmeği katî suret-
te arzu etmekte olduğunu beyan
ve teyid etmekle beraber İtalya,
ne şekilde olursa olsun bu bloka
dahil olacak memleketlere faydası
ve sulhü tesise medarî olacağına
kail değildir."

Kont Ciano, bundan sonra İ-
talya ile Yugoslavya arasında da
akdolan ve iki memleket arasında
her türlü muhtemel harbi ber-
taraf ederek samimi, devamlı ve
yapıcı bir sulh garantisini teşkil e-
den ademi teavüz ve dostluk mi-
sakından bahsetmiştir.

Hatip, Yunanistan, ile kara hu-
dutlarının tahdidî keyfiyetinin ih-
tilâfa sebebiyet vermek şöyle
dursun umumî münasebetleri ten-
vir etmiş olduğunu geçenlerde te-
ati edilen notaların ilerdeki muht-
emel inkişafı için esas teşkil e-
deceğini söylemiştir.

İtalya ile Türkiye arasındaki
münasebetlere 1932 tarihinde tec-
did ve teyid edilmiş olan dostluk
misakı hâkimdir.

İtalya ile Bulgaristan arasındaki
münasebetler, ananevi olarak dos-
tanedir.

Aramızdaki mübadeleleri arttır-
mış olduğumuz Romanya ile o-
lan münasebetlerimiz de dostane-
dir.

İki memleket arasındaki dostluk
ve tesadüt rabıtları çok derin ol-
duğundan İtalyan - Macar münase-
batından bahsetmek hemen hemen
lüzumsuzdur."

İtalyan hariciye nazırı ilâveten
demmiştir ki:

"— Tuna havzasında ve Balkan-
larda sulhu muhafaza etmek bütün
memleketlerin müşterek menfaatle-
ri iktizasındandır. Bu sebepten do-
layı İtalya, milletlerin kendi arala-
rındaki muallâk meseleleri dostane
bir suretle halletmek hususundaki
arzularını izhar etmelerini derin
bir sempati ile karşılamaaktadır ve
onlara vesayada ve yardımda bu-
lunmağa âmadedir."

Kont Ciano, İsviçre, Cenubi Ame-
rika ve Japonya ile olan sıkı münase-
betleri hatırlattıktan sonra faşist
İtalyanın vukuatı tayakkuz ile ta-
kip etmekte olduğunu ve icabında
kendî menfaatini kara, hava ve den-
iz münakalat ve ticaretini, presti-
jini ve büyük bir devlet olmak it-
barile istikbalini inhina kabul et-
mez bir enerji ile müdafaa etmeğe
azmetmiş olmakla beraber dünyayı
sulh ve selâha kavuşturmak için
bir kere daha harekete geçmeğe
âmade olduğunu söyleyerek nutku-
na nihayet vermiştir:

"— Bu müdafaa, İtalyan milleti-
nin şevk ve azmi ile dolu disiplini,
silâhlarımızın kuvveti ve Duçenin
idare ve dehasi ile zaman altına a-
linmiştir. Ve bütün bunlar, vatani-
mizin mukadderatı kadar yüksek ve
emin şeylerdir."

Birçok kısımları, coşkun alkışları
davet etmiş olan bu nutuk, so-
nunda da Duçe hakkında büyük bir
tezahürde bulunan Asambelenin de-
vamî alkışları ile selâmlanmıştır.

Günlerin peşinden

(Baş tarafı 1 incide)

nediliyordu. Halbuki son haber-
ler Alman harp gemisinin açık
denize çıkarak tekrar İngilizler-
le harp etmek niyetinde olduğu-
nu bildiriyor. Diğer taraftan ser-
best olan Alman cep kruvazörle-
ri ile denizaltı gemilerinin mah-
sur kruvazöre yardıma gittikleri
anlaşıyor.

Bu itibarla Alman cep kruva-
zörü ile İngiliz kruvazörleri ara-
sındaki bu mücadele yeniden me-
raklı bir sahaya giriyor. Baka-
lım, mücadele neticesinde sürat
ve adet ile top ve zırhlı falkiyet-
lerinden hangisi nihai muzaffer-
yeti kazanacak?

HASAN KUMÇAYI

SPOR

Yugoslavlilar dün Galatasaray'a yenildi

İkinci devre Sarı kırmızılılar 1 golle galibiyeti kazandı

Galatasaray - Yugoslav takımı maçından iki görünüş

Şehrimizde bulunan misafir Yugoslavya klübü oyuncularını, dün, Taksim stadında dördüncü oyunlarını Galatasaray'a karşı oynadılar. Baştan başa zevkle geçen oyundan sonra maçı 1 - 0 kaybettiler.

Maçın tafsilâtı:

Oyuna ikiyi kırk geçe Galatasarayın çok seri bir hücumuyla başladı. Yugoslav kalesine kadar uzayan bu hücumda misafir takım kalesinin bir anda allak bullak olduğunu görüyoruz. Topun seyrini takip etmek fevkalâde güçleşiyor. Fakat bu baskın şeklindeki akın, misafir takımın sol taraf müdafîi tarafından uzaklaştırılıyor.

Bu suretle fevkalâde seri bir şekilde başlamış olan oyun, 3-4 dakika sonra, bu hızını kaybediyor ve iki takım, ortalarda birbirlerini deneyen bir oyun çıkar. Maça başlıyorlar.

Bu arada, Galatasaray muhacimlerini besleyen hafların yukarıdan şütlerle oynadıklarını görüyoruz. İriyari oyuncular olan Yugoslavlilar bu toplara hâkimiyette müşkülât çekmiyorlar.

Bu ânâ kadar Galatasarayın iki cenah hafı Musa ve Celâl ve iki bek çok muvaffakiyetli bir oyun çıkardılar.

Yugoslavliların iki iç oyuncusu da sıkı şütlerle kaleyi uzaktan yakalamak istiyorlar.

17 nci dakikaya kadar bu şekilde mütevazin cereyan eden oyun, birdenbire, sol taraftan Yugoslavliların yaptığı iki tehlikeli inişle lehrlerine dönüyor. Bu akınlardan birini Osman topu yumrukla uzaklaştırdı. Diğer ortayı da, çok sıkı bir şütle sağ içleri yukarıdan dışarı çıkardı.

Galatasarayın kazandığı fırsatlar:

18 inci dakikada Eşfak Cemil'den aldığı çok müsait bir topu, karşı karşıya kaldığı Yugoslav kalecisini mağlûp edemiyerek dışarı yollayor.

Yine iki dakika sonra, bu sefer soldan bir Galatasaray hücumunda, seyircilerin (Ah!...) nidaları arasında muhacimler topu dışarı atıyorlar.

Oyun 27 nci dakikaya kadar tekrar ortalarda, mütekabil hücumları arasında cereyan ederken, birden, Yugoslavliların merkez muhacimi Petroviç, Faruktan kurtularak, topla beraber Osmanın karşısına çıkıyor. Herkes, gol oluyor diye yerinden fırlıyor. Fakat geriden yetişen Adnan uzattığı ayağıyla Galatasaray'a bir golden kurtarıyor.

Misafir takım 33 üncü dakikaya kadar hâkim bir oyun tutturuyor. Fakat bu anlarda fevkalâde çalışan iki bek ve iki cenah hafları, Yugoslavliların her türlü hücumlarına ustaca mukavemet ediyorlar.

34 üncü dakika çok kombine bir akınla ve hasmı şaşırta seri bir cenah değişirme ile misafir takım kalesinin önüne inen Galatasaray muhacimleri bu sefer Cemil'in ayağından ikinci bir gol çıkıyor.

Cemil'in şütü, kalenin sağ üst köşesinden dışarı çıkıyor. Birinci devre mütevazin bir şekilde bitiyor.

İkinci devre:

Bu devre Galatasaraylılar fevkalâde seri başladı. Ve bu süratle ilâve ettikleri canla başla bir çalışma ve fevkalâde kombine bir oyunla tam 20 dakika misafir takım kalesi önünde tek kale oyunu tutturdular.

Bu sırada Yugoslav müdafileri nefes alabilmek için selâmet çaresini korner yapmakta buluyorlar... 17 nci dakikada Musanın çok sıkı bir frikiki dışarı çıktı.

Galatasarayın golü:

19 uncu dakika: Bu devrenin bir ara pas kapan Cemil, müdafileri atlatıp sağa kaçtıktan sonra kalenin yakınlarından çok sıkı bir şütle Galatasarayın galibiyet ve günün yegâne golünü yapıyor.

Misafir takım bu golden sonra kendini toplayabildi. Mukabil hücumlara geçiyorlar. Fakat fevkalâde bir oyun çıkaran Galatasaray bek ve hafları, bu hücumların netice almaması için canla başla çalışıyorlar.

Yalnız 34 üncü dakikada soldan bir hücumda Galatasaray kalesi karıştı. Osman dışarıya çıktı, top kurtuldu. Kale boş. Bir an top oraya buraya gidiyor. Fakat nihayet uzaklaştırılıyor.

Ve oyunun son dakikaları ortalarda oynanırken bitiyor.

Galatasaraylılar dün tamamıyla galibiyeti hak eden bir oyun çıkardılar. Ancak, müdafaanın fevkalâde güzel oyununu, hücum hattı birkaç sayı ile süslemeliydi. Ve bu sayı fırsatları da elde edilemişti. Fakat istifade edilemedi.

Takımlar şöyle çıktılar:

GALATASARAY: Osman — Faeuk, Adnan — Musa, Enver, Celâl — Selim, Eşfak, Cemil, Bodori, Serafim.

YUGOSLAVLAR: Lovriç — Ancelkoviç, Stokiç — Otanokoviç, Bociç, Curcoviç — Saviç, Rakor, Petroviç, Drenovaş, Perliş.

Hakem, Tarık Özerenin'in idaresi güzeldi.

Dün oynanan mektepler maçından bir enstantane

NEDEN

Bütün mütehasıs diş tabibleri

RADYOLİN

diş macununu tavsiye ediyorlar? Çünkü:

RADYOLİN

Dişleri beyazlatır. Diş etlerinin kuvvetlendirir. Dişlerin çürümesine mâni olur. Ağız kokularını defeder

Sabah, Öğle ve Akşam her yemekten sonra günde üç defa fırçalayınız.

Muhtelif seroilerden 18 diploma, 24 altın madalya kazanmıştır.

RADYOLİNİ
daima kullanınız.

Mektep maçları

Işık lisesi: 4 - Muallim mektebi: 0

Mektepler arasındaki futbol maçlarına dün Şeref stadında devam edildi.

Günün ilk müsabakası Işık lisesi ile Muallim mektebi arasında idi.

Takımlar hakem Halit Galibin idaresinde karşılaştılar.

Oyun Işık lisesinin soldan yaptığı bir hücumla başladı, daha ilk dakikalarda geçen senenin şampiyon namzedi olan Işıklılar oyuna hâkim oldular.

Yavaş yavaş açılarak muallim mektebi kalesini sıkıştırıyorlardı. Muallim mektebi muhacimleri en sonra Işık kalesine indiler.

Az sonra muallim mektebi bir gol fırsatı kaçırdı. 10 uncu dakikada Işık muhacimleri muallim mektebi müdafaasına kadar indiler.

Sağdan yapılan bir hücumda sola geçen topu Ali güzel bir şutla takımının ilk sayısını yaptı.

Devre ortalarında Işık takımı güzel bir anlaşma ile muallim mektebi kalesine kadar indi. Sol açıktan bir pas alan sol iç İhsan, çok güzel bir şutla takımının ikinci golünü de yaptı.

25 inci dakikada bunu Alinin yaptığı üçüncü gol takip etti. Ve devre 3 - 0 Işık lehine bitti.

İkinci devrede iki taraf da çok canlı bir oyun çıkarmağa başladılar. Bilhassa Işık takımında İhsanın güzel oyunu, nazarı dikkati celbediyordu. Şeref çok güzel bir şutla takımının dördüncü sayısını yaptı ve biraz sonra da maç 4 - 0 Işık lehine bitti.

BÖLGE SANAT: 1 - TAKSİM LİSESİ: 0

Günün son müsabakasını Bölge sanat takımı ile Taksim lisesi takımları yaptılar.

Birinci devre, mütevazin bir şekilde cereyan etti ve devre sıfır sifira bitti.

İkinci devrede 19 uncu dakika da Lütfi güzel bir şütle takımının ilk ve son sayısını yaptı ve maçta 1 - 0 bölge sanatın galebesiyle bitti.

Kadıköyündeki maçlar tehir edildi

Mektep takımları arasında Kadıköyünde oynanacak müsabakalar Fener stadının büyük sahası tamir edildiğinden, küçük saha da gayri nizamı olduğundan hakemler tarafından tehir edilmiştir.

Voleybol

Dün mektepler arasındaki voleybol müsabakalarında Beyoğlu halkevi salonlarında devam edildi.

Bu müsabakalar da Galatasaray, Darüşşafakaya, Haydarpaşa, Yüceülküye, İstanbul lisesi de Boğaziçi lisesine, Pertevniyal de İstiklâl'e galip geldiler.

SAHİBİ: ASİM İS
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Uzun Neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevgil

GRİPİN

**BAŞ, DİŞ
EZLE, GRİ
OMATİZM
NEVRALJİ
KIRIKLIK**

ve bütün ağrıların dâimal geçirir.
Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Selimiye Askeri Satınalma Komisyonu ifân

Selimiye Tümen Birlikleriyle Haydarpaşa Sül Hastahanesini yacı için evsaf ve şeraiti dahilinde (17.000) kilo kuru soğan açığı me ile satın alınacaktır. İhalesi 22/12/939 Cuma günü saat 14 te olacaktır. Tahmin bedeli (707) lira (20) kuruştur. İlk teminat (5) (4) kuruştur. Şartname her gün komisyonumuzda görülebilir. İşrin belli gün ve saatte ilk teminat paraları ve kanunî vesikaları likte Selimiyedeki komisyona gelmeleri. (1012)

İlk dolu kumbarayı Bankaya götürürken duyduğunuz sevinç ilk mahsulü taşı duyduğunuz sevinçten çok daha tatlıdır.
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası para biriktirenlere her yıl kur'a ile 28.800 kramiye veriyor.

PARA BIRIKTIRIRKEN ZENGİN OLABİLİRSİNİZ.

Keşideler 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart, 1 Haziran tarihlerindedir.

Kramiyelerin listesi:

	Tane	1000	Lira
4	"	500	"
4	"	250	"
40	"	100	"
100	"	50	"
120	"	40	"
160	"	20	20

Kur'a'ya ancak 50 lira biriktirmiş olanlar girebilir. Hesaplarındaki paralar birliğinde 50 liradan aşağı düşmüşyenler ikramiyelerini % 20 fazlasıyla alırlar.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası